

Samenvatting resultaten Onderzoek Capaciteit uitvoering SEO

Opzet van het onderzoek

Voor het onderzoek Capaciteit bij de uitvoering van het SEO zijn in 2023 gegevens uit Peridos verzameld over het ETSEO en het TTSEO. Denk hierbij aan de aantallen kwaliteitsovereenkomsten en het aantal uitgevoerde verrichtingen over de jaren 2018 t/m 2022. Bovendien is in oktober 2023 een vragenlijst uitgezet onder alle gecontracteerde echocentra en SEO-echoscopisten. In dezelfde periode zijn interviews gehouden met vertegenwoordigers van de vijf TTSEO-opleidingen in Nederland.

In theorie voldoende echoscopisten

Dankzij de hoge respons en de grote bereidheid van zowel echoscopisten, als echocentra en opleidingen om aan het onderzoek mee te werken, heeft het onderzoek veel waardevolle gegevens opgeleverd. Allereerst laten de uitkomsten zien dat er momenteel in theorie voldoende echoscopisten in Nederland beschikbaar zijn: tegelijk met de extra vraag naar het SEO (ETSEO en TTSEO) was er een toename van het aantal echoscopisten dat het SEO uitvoert. De echoscopisten zijn minder TTSEO's per jaar gaan maken, maar gemiddeld meer SEO's (ETSEO en TTSEO) per persoon per jaar. Zo zijn in 2018 ruim 143.000 TTSEO's gedaan door 473 echoscopisten. In 2022 zijn ruim 276.000 SEO's uitgevoerd door 615 echoscopisten. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke stijging in het percentage echoscopisten dat in totaal meer dan 500 SEO's per jaar maakt.

Verwachte instroom en uitstroom

Op basis van de verwachte instroom van SEO-echoscopisten lijken er ook de komende jaren geen problemen te voorzien in de beschikbare capaciteit. De opleidingen verwachten dat er de komende vijf jaar - als de omstandigheden hetzelfde blijven - ongeveer 250 nieuwe echoscopisten bij kunnen komen. Hierbij is de inschatting dat 'slechts' zo'n 110 echoscopisten de komende vijf jaar zullen stoppen met werken (veruit de meesten vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd). Op basis van de cijfers is er dus geen reden tot zorg. En ook de signalen van de echocentra zijn voorzichtig positief: in 2023 lukte het 77% van de echocentra om altijd te voldoen aan de vraag naar het ETSEO en 87% aan de vraag naar het TTSEO. Dat was in mei 2022 respectievelijk nog 65% en 75% van de ETSEO- en TTSEO-echocentra.

Blijven monitoren

Toch zijn er praktijken die moeite hebben te voldoen aan de vraag naar het SEO. Ongeveer een vijfde van de echocentra geeft aan niet (altijd) of met moeite te kunnen voldoen aan deze vraag. Hoe dat komt is niet duidelijk. Nader onderzoek is nodig om dit beter te begrijpen. Daarnaast worden enkele ontwikkelingen rond de uitvoering van het SEO voorzien die grote gevolgen kunnen hebben. Zo zijn in de tweede helft van 2024 de resultaten te verwachten van het onderzoek naar het ETSEO (IMITAS). Na advies van de Gezondheidsraad zal het ministerie van VWS een beslissing nemen over het al dan niet invoeren van het ETSEO in het reguliere programma prenatale screening. Dit besluit kan enorme invloed hebben op het werkveld en daarmee ook op de beschikbare capaciteit.

Het is dus belangrijk de capaciteit van SEO-echoscopisten te blijven monitoren. Actueel inzicht blijft een vereiste om - indien nodig - tijdig in te kunnen springen op wat nodig is om de kwaliteit van de uitvoering van het SEO in Nederland te waarborgen.